

Jämlik offentlig service i hela Sverige – kommunernas största utmaning?

Jenny de Fine Licht
Förvaltningshögskolan

Med Louise Skoog (Projektledare), Umeå Universitet och David Karlsson, Förvaltningshögskolan

Positiva tecken på det offentliga närvaro

- = Service och institutioner de flesta vill ha nära sig
- Exempel: Skolor, bibliotek, kollektivtrafik, vårdcentral, badhus ...
- Vissa är nödvändiga och vissa är önskvärda
- Vissa är uppenbart inom det offentliga åtagandet (skolor), andra mer valfria (simhall)... eller till och med tveksamma (mataffärer)

Mindre positiva tecken på det offentligas närvaro

= Saker de flesta inte vill ha nära sig

Exempel: Fängelser, kärnkraftverk,
sopcentraler, vindkraftverk ...

Vissa är saker vi kanske tycker är positiva eller
nödvändiga *i sig* men inte nära oss själva ...

Andra kanske vi inte vill ha alls

**En problematik som
accentuerar skillnader
mellan stad och land ...**

**Men som också finns
inom kommuner
och till och med inom
städer**

Att lokalisera service och institutioner

- Resurser är ändliga
- Avstånd är relativt
- Service måste ha tillräcklig kvalitet
- Legala krav
- Svårigheter att locka rätt kompetens

Svåra avvägningar

- Lokal anpassning – jämlikhet
- Mindre grupperns behov/intressen – helhetens behov/intressen
- Rationell effektivitet – symbolik och tradition
- Det offentliga ansvarets räckvidd
- "Våga satsa" eller acceptera?

En fråga om demokratisk legitimitet

- Den representativa modellen bygger på att politiker har rätt att fatta beslut
- För att kunna styra effektivt och långsiktigt måste dock människor känna att de kan acceptera eller åtminstone tolerera beslut
- Ofta särskilt svårt i lokala frågor där närhet och symbolik blir viktigt!
- Hat och hot mot politiker ökar. Vem ska våga ta i svåra frågor?

Stöd till drivmedelsstationer i glesbefolkade landsbygder

I syfte att säkerställa tillgången till försäljningsställen för drivmedel i landsbygdsområden där servicen är gles har regeringen idag beslutat om en förordning om statligt stöd.

Drivmedelsstationer i gles- och landsbygder kan vara stora, både fysiskt och ekonomiskt. Genom denna satsning kan nätet av drivmedelsstationer stärkas och möjligheterna att bo, leva och verka i alla delar av landet ökas. Caren Säterberg.

Mammografibussarna försvinner – Anna tvingas åka 50 mil: Helt orimligt

1:51 min [Min sida](#) [Dela](#)

Publicerat måndag 25 april kl 10.13

- Mammografibussarna i Norrbotten har blivit för gamla och försvinner i sommar. Istället ska undersökningarna göras på något av länets fem sjukhus.
- För Anna Blomgren och andra kvinnor i Arjeplog blir det att åka till Piteå, det vill säga en sträcka på 50 mil, för att undersöka bröstet.
- "Det blir en ganska stor ekonomisk smäll också", säger hon.

Nedläggning av Arbetsförmedlingens kontor kan stoppas

UPPDATERAD 26 NOVEMBER 2019 PUBLICERAD 26 NOVEMBER 2019

Regeringen och samarbetspartierna vill hindra nedläggningen av Arbetsförmedlingens kontor. Partierna förhandlar även om att öppna kontor som redan har stängts, rapporterar DN.

Föräldrar sågar kommunens analys om skolnedläggning

Halmstad • Det saknas faktabaserade argument för att stänga Föräldrarna riktar hård kritik mot kommunens bristande analys bara tar upp nackdelar med skolan.

Beslut om nedläggning av skattekontor skjuts upp

UPPDATERAD 28 APRIL 2015 PUBLICERAD 28 APRIL 2015

Skatteverket avvaktar nu sitt beslut om att lägga ner kontor på nio orter i landet – bland annat i Vetlanda och Värnamo. Detta efter massiv kritik från bland annat politikerhåll.

Kommunerna vill ha 70 procent av alla vindkraftverk

UPPDATERAD 13 MARS 2022 PUBLICERAD 12 MARS 2022

Aldrig har så mycket vindkraft stoppats som förra året. SVT har tagit del av en ny rapport som visar att under 2021 stoppade de svenska kommunerna 78 procent av alla ansökta vindkraftverk på land – en dramatisk ökning från året innan då 38 procent stoppades.

Förra året stoppades 32 av 42 landbaserade vindkraftsprojekt av de kommunala vetot. Och kommunerna sa nej på nästan alla projekt.

Den smaklösa matlådan har färdats 50 mil innan Ingegerd får den på bordet

Västerverige • Tidigare fick Ingegerd Karlsson, 96 år, "hemlagad" mat varje dag från ett kök i närheten av där hon bor. Efter att den multinationella matjätten Sodexo vann upphandlingen om maten i hemtjänsten förra hösten levereras färdigpackade matlådor en gång i veckan och stuvas in i kylan. Men först har de körts 50 mil från Märsta där maten tillagas.

– Nu smakar maten ingenting, säger Ingegerd Karlsson.

Glöm inte bort att bygga ut järnvägen på landsbygden

vägsdiskussionerna har framförallt handlat om lernas behov, med nya dyra järnvägar, citytunnlar höghastighetståg, medan landsbygden har glömts. Det är inte rimligt att många miljarder spenderas på lernas järnvägsprojekt utan att en liten bråkdel av dessa pengar satsas på landsbygden.

Polishuset i Rinkeby nu öppet för invånarna

UPPDATERAD 22 SEPTEMBER 2020 PUBLICERAD 1 SEPTEMBER 2020

Under tisdagen öppnades Rinkebys nya polisstation för allmänheten. Det var en glad och nöjd Therese Rosengren, lokalpolisområdeschef i Rinkeby, som tog emot och berättade om fördelarna med en lättillgänglig polisstation mitt i byn för både invånarna och polisen.

Krisen i förlossningsvården

Johanna, 34, har fött två barn vid vägkanten

- Centralisera?
- Acceptera olika nivå av service/kvalitet?
- Digitalisering?
- Dialog med medborgare?
- Förlita sig mer på frivilliga/civilsamhälle?
- (Tysta) prioriteringar?
- Alternativa inkomster?
- Vända negativ befolkningstillväxt?

Hur hantera?

Projektet Lokaliseringsutmaningen

- Louise Skoog (projektledare), David Karlsson, Jenny de Fine Licht
- Finansierat av Formas 2021-2025 (i praktiken minst till 2026)
- Enkäter med medborgare och politiker
- Fallstudier av kommuner (både positiva och negativa exempel)
- Fortfarande i början – kom gärna med input, förslag och kritik!
- Lovar inga recept men förhoppningsvis ökad förståelse

Tack!

Jenny.definelicht@spa.gu.se